

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΛΠ 12	ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τέχνες Ι: Ελληνικές Εικαστικές Τέχνες, Επισκόπηση Ελληνικής Αρχιτεκτονικής και Πολεοδομίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Εβδομαδιαίες ώρες φόρτου x 32 εβδομάδες	16-18	20ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υ, ΓΓ, ΑΔ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.eap.gr/el/programmata-spoudwn/70-spoudes-ston-elliniko-politismo/483-7ee1935d031b0c50182237ccbb31121e Κάθε ΘΕ έχει επιπλέον τον δικό της χώρο στον ψηφιακό χώρο εκπαίδευσης του ΕΑΠ (http://study.eap.gr), με ελεγχόμενη πρόσβαση (χρήση κωδικού) για φοιτητές και διδακτικό προσωπικό.		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της ΘΕ ΕΛΠ 12, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Αναγνωρίζουν τον εξέχοντα ρόλο της τέχνης στη διαμόρφωση του ελληνικού πολιτισμού, και συγκεκριμένα τη λειτουργία, το χαρακτήρα, τη μορφή, την επίδραση, το συμβολικό ρόλο και το πολυδιάστατο περιεχόμενο της ελληνικής τέχνης, αρχιτεκτονικής και πολεοδομίας ανά κατηγορίες, περιόδους (προϊστορική, κλασική, βυζαντινή, μεταβυζαντινή/λόγια και λαϊκή, νεότερη και σύγχρονη από τον 19ο αιώνα μέχρι σήμερα), και ρεύματα σκέψης.
2. Κατανοούν κατά τρόπο συνθετικό τα κεντρικά σημεία αισθητικών θεωρήσεων, αρχαίων, βυζαντινών και σύγχρονων, ελληνικών, αλλά επίσης δυτικών και ανατολικών με τη συνδρομή της αισθητικής θεωρίας και της φιλοσοφίας της τέχνης.
3. Αντιλαμβάνονται κριτικές προσεγγίσεις και διαστάσεις της σχέσης ανάμεσα στην τέχνη, το χώρο, το αστικό και περιφερειακό τοπίο και την κοινωνία τόσο από την οπτική γωνία του εκάστοτε ιστορικού υποβάθρου όσο και του σήμερα με τη συνδρομή του κατάλληλου θεωρητικού λόγου.
4. Αναγνωρίζουν το βλέμμα ως απαρχή (καλλιτέχνης), ως πλήρωση (μέσω του κοινωνικού συνόλου) και ως αφηγηματική αναπαράσταση της δημιουργικής πράξης.
5. Γνωρίζουν βασικά στοιχεία των εικαστικών έργων από όλες τις περιόδους της ελληνικής τέχνης, θεματικούς άξονες, τεχνικές και υλικά, αρχαία και σύγχρονα, περιλαμβανομένων των σημερινών τεχνολογιών.
6. Γνωρίζουν την τοπική και διεθνή συμβολή σύγχρονων Ελλήνων δημιουργών και θεωρητικών της τέχνης, αρχιτεκτονικής και πολεοδομίας ως προς τις καλλιτεχνικές τάσεις και τεχνοτροπίες, την κοινωνική και τη θεωρητική τους συνδρομή.
7. Εντοπίζουν συνέχειες και αλληλεπιδράσεις μεταξύ των τεχνών σε διάφορα βάθη της ελληνικής χρονικής διαστρωμάτωσης και σε διάφορες χωρικές κλίμακες, από την κλίμακα του μεμονωμένου έργου τέχνης μέχρι την αρχιτεκτονική και την πολεοδομική, ως καλλιτεχνικές και χωρικές συζεύξεις στον Ελληνικό χώρο και μετά το Βυζάντιο μεταξύ Ελλάδας, ευρύτερου Μεσογειακού χώρου και Δύσης.
8. Συγκρίνουν καλλιτεχνικά, αρχιτεκτονικά και πολεοδομικά έργα διαφόρων εποχών ως προς την μορφή, το περιεχόμενο και τη λειτουργία.
9. Κατανοούν τις κοινωνικές, αισθητικές και αναπτυξιακές συνιστώσες της προστασίας των έργων τέχνης και των μνημείων, των μνημειακών συνόλων και των μνημειακών δικτύων. Επίσης, τις επιδράσεις των ως άνω και της διαχείρισης της εικαστικής μνήμης στην παραγωγή νέας καλλιτεχνικής, αρχιτεκτονικής και πολεοδομικής δημιουργίας.
10. Εκπονούν ακαδημαϊκές εργασίες ασκώντας την κριτική τους ικανότητα, χρησιμοποιώντας με επάρκεια την κατάλληλη ορολογία, στοχεύοντας στην πρωτοτυπία και αξιοποιώντας ποικίλη βιβλιογραφία όπως και εποπτικό-εικαστικό υλικό διαφόρων ειδών (εικόνες, video, ψηφιακό υλικό, κλπ.) με κριτικό τρόπο.
11. Εφαρμόζουν τις αποκτηθείσες θεμελιώδεις και κριτικές ικανότητες και δεξιότητές τους όπως επίσης την αισθητική τους παιδεία στις επόμενες ΘΕ του Προγράμματος Σπουδών στον Ελληνικό Πολιτισμό με συνθετικό τρόπο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη Εργασία
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός της ΘΕ είναι:

- Να γνωρίσουν οι φοιτητές τα σημαντικότερα επιτεύγματα στον τομέα των Εικαστικών Τεχνών από την Προϊστορία μέχρι τη νεότερη εποχή
- Να αποκτήσουν τα εργαλεία και τη μέθοδο ανάλυσης και αξιολόγησης των έργων τέχνης του ελληνικού πολιτισμού διαχρονικά
- Να κατανοήσουν την εξέλιξη και τους προβληματισμούς, που ακολουθεί η πορεία των εικαστικών τεχνών στην Ελλάδα σε σχέση με τις εκάστοτε ιστορικές συγκυρίες

Γνωστικά Αντικείμενα της ΘΕ:

- α) Αρχές, αξίες και ιδεώδες της ελληνικής τέχνης, κατηγορίες, περίοδοι, βασικά στοιχεία του εικαστικού έργου, θεματική, τεχνικές και υλικά, λειτουργία και χαρακτήρας ανά περιόδους
- β) Αισθητικές Θεωρήσεις, "εκφράσεις" από την αρχαιότητα έως σήμερα
- γ) Το μεταπολεμικό πρόσωπο της ελληνικής τέχνης, η διεθνής παρουσία Ελλήνων καλλιτεχνών
- δ) Εποχές ελληνικής πολεοδομίας και αρχιτεκτονικής (προϊστορική, κλασική βυζαντινή και λαϊκή αρχιτεκτονική, σύγχρονη αρχιτεκτονική 19ος - 20ός αιώνας)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση με διεξαγωγή πέντε Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους σε Σαββατοκύριακα.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση,	Στις ΟΣΣ χρησιμοποιούνται: -εργαλεία απομακρυσμένων συναντήσεων (skype for business), -λογισμικά παρουσίασης (τύπου powerpoint),

στην Επικοινωνία με τους φοιτητές													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Έτους</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5 ΟΣΣ (x 4 Ωρες)</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>4 Εργασίες (x 10 Ωρες)</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Ατομική μελέτη</td> <td>449-513</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>512-576</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Έτους	5 ΟΣΣ (x 4 Ωρες)	20	4 Εργασίες (x 10 Ωρες)	40	Εξετάσεις	3	Ατομική μελέτη	449-513	Σύνολο Μαθήματος	512-576
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Έτους											
	5 ΟΣΣ (x 4 Ωρες)	20											
	4 Εργασίες (x 10 Ωρες)	40											
	Εξετάσεις	3											
	Ατομική μελέτη	449-513											
Σύνολο Μαθήματος	512-576												
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Εκπόνηση γραπτών εργασιών στα Ελληνικά κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Ο μέσος όρος των έχει ρόλο στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της ΘΕ κατά 30%, εφόσον υπάρξει προβιβάσιμος στις τελικές ή επαναληπτικές εξετάσεις. Τελικές γραπτές εξετάσεις ο βαθμός των οποίων συμμετέχει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της ΘΕ κατά 70%. Υπάρχουν όλα τα κριτήρια αναρτημένα, τόσο σε κάθε γραπτή εργασία (στο study), όσο και στον γενικό κανονισμό https://www.eap.gr/wp-content/uploads/2025/11/Kanonismos_Spoudon.pdf</p>												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Εκδόσεις ΕΑΠ:

- Τόμος Α': Α. Παπαγιαννοπούλου, Δ. Πλάντζος, Κ. Σουέρεφ, Προϊστορική και Κλασική Τέχνη, ΕΑΠ, Πάτρα 1999.
- Τόμος Β': Τζ. Αλμπάνη, Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Τέχνη, ΕΑΠ, Πάτρα 1999.
- Τόμος Γ': Ν. Δασκαλοθανάσης, Α. Κωτίδης, Νεότερη και Σύγχρονη Τέχνη, ΕΑΠ, Πάτρα 1999.
- Τόμος Δ': Δ.Φιλιππίδης, Ιστορία της Ελληνικής Αρχιτεκτονικής και Πολεοδομίας, ΕΑΠ, Πάτρα 2001.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Παροράματα (διορθώσεις) των Τόμων Α', Β', Γ' & Δ' της Θ.Ε. ΕΛΠ12

ΠΑΚΕΤΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΔΙΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ (ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ, ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ κ.ά.)

Α' Παράλληλα Κείμενα για τη Θ.Ε. ΕΛΠ12 (βλ. Ψηφιακός Αναγνώστης):

1. "Συναισθηματική τομογραφία" και "Γαίας Ατίμωσις" στο Πικιώνης, Δ. 1985. Κείμενα. Αθήνα: ΜΙΕΤ (σ.σ. 73-81 & 127-133).
2. "Τυπολογικά", "Οι μορφές", "Παρθενών", "Συγκροτήματα ιερών και κέντρων του δημόσιου βίου" και "Θέατρα και Ωδεία" στο Μπούρας, Χ. 1999. Μαθήματα Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής, πρώτος τόμος. Αθήνα: Συμμετρία (σ.σ. 152-159, 240-247, 285-290 & 327-334).
3. "Τα παράλια του Αιγαίου", "Η Αγία Σοφία και τα συγγενικά κτίρια", "Οι νέοι κτιριακοί τύποι και η μεσοβυζαντινή αναγέννηση" και "Η Ελλάδα" στο Krautheimer, R. 1991. Παλαιοχριστιανική και Βυζαντινή Αρχιτεκτονική. Αθήνα: ΜΙΕΤ (σ.σ. 128-133, 255-267, 409-417 & 468-487).

Β' Συνοδευτικό Κείμενο για τη ΘΕ ΕΛΠ12 (βλ. Ψηφιακός Αναγνώστης, αλλά και το επισυναπτόμενο αρχείο pdf):

Οδηγός Μελέτης για το Συνοδευτικό Βιβλίο Παπανικολάου, Μ. Η Ελληνική Τέχνη του 20ου αιώνα –Ζωγραφική-Γλυπτική, Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2006.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΑΠ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ (ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ)

- Παπανικολάου, Μ. Η Ελληνική Τέχνη του 20ου αιώνα –Ζωγραφική-Γλυπτική, Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2006.

Επιπλέον συμπληρωματικό ψηφιακό υλικό βρίσκεται μέσα στην πλατφόρμα μελέτης (study).